Včera se v poslanecké Sněmovně uskutečnil Seminář k návrhu zákona o lobbingu, který se konal ve spolupráci s poslankyní Parlamentu České republiky Lenkou Andrýsovou a Sociologickým ústavem Akademie věd ČR, s podporou Velvyslanectví Spojených států amerických Praha.

Seminář navázal na Expertní stoly o lobbingu, které proběhly na jaře minulého roku a jejichž cílem bylo vytvořit konkrétní doporučení pro přípravu zákona o lobbingu. Nyní je návrh zákona připraven v několika variantách a je v připomínkovém řízení Vlády ČR. Na semináři jako panelisté vystoupili Milan Kryštov Čech (Vládní výbor pro koordinaci boje s korupcí), zahraniční host Thomas Susman (American Bar Association), Martin Hoferek (Asociace Public Affairs Agentur České republiky), Martin Fadrný (Ekologický právní servis). Akci moderoval Radomír Špok (Europeum).

Úvodní slovo Lenky Andrýsové a její komentář k navržené úpravě:

Vážené dámy, vážení pánové,

ráda bych Vás přivítala na semináři o regulaci lobbingu. Tomuto tématu se na půdě poslanecké sněmovny nevěnujeme poprvé. Pořádali jsme na toto téma v minulém roce čtyři kulaté stoly, na kterých se sešla skupina odborníků na lobbing z řad neziskových organizací, státní správy, advokátních kanceláří či z okruhu lobbistů. Dneska se setkáváme, abychom exkluzivně prodiskutovali návrh, který je teprve v připomínkovém řízení na vládě. Chceme tak, aby všichni zde přítomní mohli zcela transparentně a dohledatelně dávat připomínky k návrhu, na kterém vláda pracuje.

Lobbingem se zabýváme, protože cítíme, že chceme bojovat s nedůvěrou k tvorbě politických rozhodnutí, která s každou medializovanou kauzou výrazně narůstá. Zároveň stoupá také nedůvěra vůči politice jako takové. Lidé si pak legitimně kladou otázky jako například kdo zákon vytvořil, kdo se na něm podílel, kdo zákon pozměnil během projednávání ve sněmovně a proč. Ptají se, s kým politici návrh projednávají, jestli nejsou upláceni za určité názory, které prosazují do paragrafů nových zákonů, a na základě čeho si politici utváří názor. Ptají se, kdo je to Roman Janoušek, nebo Marek Dalík. Požadavek na regulaci lobbingu je i ve strategii konkurenceschopnosti ČR, či v doporučeních Rady Evropy.

Politici by se měli snažit, aby jejich rozhodování provázela průhlednost. Na tyto základní otázky by občan naší země měl dostat odpověď. Větší transparentnost v tomto ohledu posílí pilíře našeho demokratického politického systému.

Dnes před námi máme první paragrafovou předlohu zákona, který upravuje lobbing a který přichází z vlády. Zatím se jedná pouze o předlohu, která dozná řady změn. Čím podrobněji o lobbingu a případném zákoně hovoříme, tím více si uvědomujeme, jak je téma složité. Aktuálně, podle informací, které jsem se dozvěděla z Úřadu vlády, je k předloze přes 200 připomínek. My dnes během dnešního jednání můžeme naše hlavní připomínky formulovat a vládě je předat.

Osobně snahu vlády velmi vítám. Vládě úkol vyvážit požadavky na transparentnost s minimální

administrativní náročností nezávidim. Jsme ovšem stále v průběhu, kdy se návrh tvoří.

Doufám, že všichni tuto unikátní příležitost využijeme tak, abychom vládě mohli doporučit vylepšení předlohy, která by fungovala a která by ztransparentnila vytváření zákonů a pravidel, kterými se v naší zemi musíme řídit, a neodradila občany od toho, aby kontaktovali své zástupce a sdělili jim své postoje a názory vůči zákonům.

Co se mi na předloze líbí?

- **Legislativní stopa**

Zavést legislativní stopu je dobrá snaha a posun kupředu. Osobně bych ji však ještě rozšířila. Nedávno jsem totiž zjistila, že slabé místo pro pozměnění návrhů s těžší dohledatelností předkladatele jsou výbory. Obrátil se na mne jeden odborník na energetické otázky s tím, že nelze dohledat jméno konkrétního poslance, který navrhl na výboru výraznou změnu zákona o podporovaných zdrojích energie (např. maximální výkupní ceny elektřiny z obnovitelných zdrojů na 4500 Kč z původně navrhovaných 6000 Kč, nebo zavedení podpory biometanu).

Návrh, který projednává vláda:

V § 86 se na konci odstavce 3 doplňuje věta: „Pokud se na přípravě návrhu zákona podílely i jiné osoby než navrhovatel, obsahuje důvodová zpráva též seznam těchto osob, který obsahuje jméno a příjmení osoby a obchodní firmu nebo název a právní formu právnických osob, u nichž je osoba zaměstnána, jejichž je společníkem nebo v jejichž orgánech působí.“

Můj návrh zní: Rozšířit o povinnost dodávat do zápisu z výboru jména předkladatelů jednotlivých pozměňovacích návrhů. Dbát na to, aby byl jednací řád opravdu dodržován.

Aktuálně je v JŘ: *„Součástí zápisu jsou úplné texty předložených písemných pozměňovacích návrhů a návrhů nové předlohy, přijatých usnesení, popřípadě záznamů o jednání výboru,*

prohlášení a jiných dokumentů, které byly předmětem jednání.“

Chci navíc, aby v zápisech nechyběla jména jednotlivých předkladatelů pozměňovacích návrhů. Měli bychom vyvinout maximální úsilí, aby měli lidé snazší přístup k pozměňovacím návrhům podaných i na výboru přímo na webu sněmovny.

- **Důvodová zpráva i pro pozměňovací návrhy.**

To je skvělý krok. Díky tomu bude mít veřejnost přehledně uvedené odůvodnění stejně jako u návrhů samotných zákonů. Díky tomu by důvodová zpráva obsahovala též předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované úpravy, zejména nároky na státní rozpočet, rozpočty krajů a obcí a zhodnocení souladu návrhu zákona s mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy a s ústavním pořádkem České republiky.

V § 94 se na konci odstavce 1 doplňuje věta: „Pozměňovací návrh musí být odůvodněn a musí obsahovat náležitosti návrhu zákona podle § 86 odst. 3, věty čtvrté.“.

- **Registr lobbistů**:

Registr lobbistům bude jakousi značkou kvality pro lobbisty. Zaregistrovaný lobbista bude spatřován jako férový. Je správné zavést poplatek za registraci. Za registraci by však podle mého názoru měli lobbisté mít přístup k návrhům, které se objeví v meziresortním připomínkovém řízení. Je třeba také registr lobbistů vnímat v kontextu dalších zaváděných registrů. Například bychom měli zvážit návaznost např. na zaváděný registr osob, či jiné existující registry (obchodní rejstřík).

- **Otáčivé dveře**

Politik, tedy „lobovaná osoba“ nesmí být registrovaným lobbistou dříve než za dva roky po skončení své funkce.

Co bych nově do zákona dodala kromě již výše uvedeného?

- **Otevření knih návštěv v poslanecké sněmovně, v senátu a na ministerstvech a úřadu vlády.**

Návrh zákona naleznete zde .

Joomla SEO powered by JoomSEF